

โครงการพัฒนางานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล

หลักการและเหตุผล

สุขภาพช่องปากมีความสำคัญกับประชาชนทุกกลุ่มวัย ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการที่ไม่ดูแลเอาใจใส่สุขภาพช่องปาก ขาดความรู้ทางทันตสุขภาพ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่ผิดในการดูแลตนเอง เป็นต้น การดูแลสุขภาพช่องปากตั้งแต่วัยเด็กมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นจุดเริ่มต้นในการให้เกิดสุขภาพช่องปากที่ดี ผู้ปกครองถือเป็นบุคคลสำคัญในการช่วยส่งเสริมพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็ก โดยเฉพาะในกลุ่มหญิงมีครรภ์ ปัญหาโรคปริทันต์จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของการตั้งครรภ์และการคลอดของทารกได้ นอกจากนี้ มารดาที่มีฟันผุยังส่งผลต่อการเกิดฟันผุในลูกได้ด้วย โรคฟันผุสามารถพบได้ในเด็กตั้งแต่ฟันเริ่มขึ้นในช่องปาก และอัตราการผุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง 1-3 ปี สาเหตุหลักนี้จะมาจากพฤติกรรมในการเลี้ยงดูบุตรที่ไม่ถูกต้อง การดูแลทำความสะอาดช่องปากที่ไม่ถูกวิธี รวมถึงพฤติกรรมบริโภคที่ไม่เหมาะสม ทำให้เด็กมีความเจ็บปวดจากฟันที่ผุ เคี้ยวอาหารได้น้อยลง ร่างกายได้รับสารอาหารที่จำเป็นไม่เพียงพอ ส่งผลต่อพัฒนาการการเจริญเติบโตของร่างกายเด็ก

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิด่านแรกที่ประชาชนเข้าถึงบริการ และเป็นหน่วยบริการที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด เข้าใจถึงปัญหาของประชาชนในเขตรับผิดชอบของตน ดังนั้น การพัฒนางานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล จึงเป็นหัวใจในการเข้าถึงและสร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อให้เกิดพื้นฐานการดูแลทันตสุขภาพที่ดี เป็นการปลูกฝังและเตรียมความพร้อมให้ประชาชนทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา อันจะทำให้เกิดสุขภาพช่องปากที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หญิงมีครรภ์ได้รับความรู้และสามารถดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. เพื่อให้ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็กเห็นความสำคัญและมีความรู้ รวมทั้งสามารถดูแลสุขภาพช่องปากของบุตรหลานได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการตามความเหมาะสม
4. เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี
5. เพื่อให้เกิดการพัฒนางานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล

กลุ่มเป้าหมาย

1. หญิงมีครรภ์ที่มาฝากครรภ์ในสถานบริการของรัฐ
2. ผู้ปกครองที่พาเด็กอายุ 0-3 ปี มารับวัคซีนในสถานบริการ
3. เด็กอายุ 0-3 ปี ที่มารับวัคซีนในสถานบริการ
4. เด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/โรงเรียนอนุบาล
5. ผู้ดูแลเด็ก/พี่เลี้ยงเด็กในศพด.และโรงเรียนอนุบาล
6. ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ 90 ของหญิงมีครรภ์รายใหม่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และให้ทันตสุขศึกษา
2. ร้อยละ 70 ของผู้ปกครองที่พาเด็กอายุ 0-3 ปีมารับวัคซีน ได้รับการให้ทันตสุขศึกษาและฝึกทักษะการแปรงฟัน
3. ร้อยละ 70 ของเด็กอายุ 0-3 ปี ที่มารับวัคซีนในสถานบริการได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก
4. ร้อยละ 70 ของผู้ดูแลเด็ก/พี่เลี้ยงเด็กได้รับทันตสุขศึกษา และฝึกทักษะแปรงฟันในศพด./โรงเรียนอนุบาลทุกแห่ง
5. ร้อยละ 70 ของเด็กก่อนวัยเรียนในศพด./โรงเรียนอนุบาลได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก
6. ร้อยละ 30 ของเด็กอายุ 0-3 ปี ได้รับการทาฟลูออไรด์วานิช
7. ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุได้รับการตรวจช่องปากและให้ทันตสุขศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ประชุมการดำเนินงานผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแนวทางและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
3. ประชุม/อบรม ให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย
4. ตรวจและให้ทันตสุขศึกษาแก่หญิงมีครรภ์ที่รับบริการในสถานบริการของรัฐ
5. ตรวจและให้ทันตสุขศึกษาแก่ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็กที่พาเด็กมารับวัคซีนในสถานบริการของรัฐ
6. ตรวจและทาฟลูออไรด์แก่เด็กอายุ 0-3 ปี
7. ตรวจและทาฟลูออไรด์แก่เด็กอายุ 0-3 ปี ในศพด./โรงเรียนอนุบาล
8. ให้ทันตสุขศึกษาแก่ผู้ดูแลเด็ก/พี่เลี้ยงเด็กในศพด./โรงเรียนอนุบาล
9. ตรวจและให้ทันตสุขศึกษาแก่ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ
10. ประเมินและติดตามผล
11. สรุปผลการดำเนินงาน

ระยะเวลา

ตุลาคม 2557 – ธันวาคม 2558

งบประมาณ

จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(หมวดงบประมาณส่งเสริมป้องกันโรคพื้นฐาน)
ปีงบประมาณ 2558 จำนวน 232,000 บาท

1. ค่าวัสดุทันตกรรม	15,000 บาท
2. ดำเนินงานตามรายผลงานแยกตามรายรพ.สต	195,000 บาท
3. ค่าแปรงสีฟัน/ยาสีฟัน	20,000 บาท
4. ค่าจ้าง/ค่าสื่อ/ค่าอุปกรณ์ประชาสัมพันธ์	2,000 บาท

หมายเหตุ : สามารถถัวเฉลี่ยกันได้ทุกรายการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. หญิงมีครรภ์มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมที่ดีในการดูแลสุขภาพช่องปาก
2. ผู้ปกครอง/ครูผู้ดูแลเด็ก/พี่เลี้ยงเด็กมีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมที่ดีในการดูแลสุขภาพช่องปากของบุตรหลานได้
3. ผู้สูงอายุมีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมที่ดีในการดูแลสุขภาพช่องปาก
4. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทันตกรรมตามความเหมาะสม
5. เกิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการสร้างเสริมป้องกันดูแลทันตสุขภาพ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานทันตกรรม รพ.วชิระภูเก็ต

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(ทพญ.ปัทมา ตันโชติกุล)
ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเจษฎา จงไพบูลย์พัฒนา)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)